

til foreslaaets altsaa givne ved det Forslag, der er stillet under Nr. 24.

B. Scholer: I Forbindelse med 23 af Thingets øvrige Medlemmer har jeg vovet at komme med et Forslag om, at den af Regjeringen foreslaaede ved anden Behandling af Finantsloven bevilgede Sum af 2000 Rbd. til Bondehøjskoler bliver forhøjet til 3000 Rbd. Der er maafee endnu Enkelte, for hvem denne Tanke om Bondehøjskoler er noget ganske Svævende; men dem vil jeg imidlertid bede at betragte denne Sum paa samme Maade som den Sum, som Indenrigsministeriet i et det andet Thing forelagt Lovudkast har foreslaaet bevilget til Præmier for Forbedring i Huusdyravlen. Det er ogsaa svævende; thi det er endnu ikke afgjort, hvilken Race der endnu er den bedste; men man har anseet det for at være noget Nyttigt, at Danmarks Dvægavl blev forbedret, og ligesaa vil vistnok Enhver ansee det for at være noget i sig selv Godt, om Danmarks Bondesønner bleve ved Underviisning forædlede, saa at de kommende Slægter bedre kunne være istand til at benytte den Gave, vor Konge har skjænket dem.

Jeg haaber imidlertid, at efterat den høitærede fratraadte Minister har anseet det for nødvendigt, at den for indværende Finantsaar bevilgede Sum af indtil 2000 Rbd. bliver fremdeles bevilget, til deraf at yde Understøttelser til de allerede bestaaende Skoler, og deels til Skoler, som maatte opstaae i Aarets Løb, at Thinget i Almindelighed vil erkende Sagens Betydning. Jeg mener, at denne Fremgangsmaade ikke er ny i vort Lands Underviisningshistorie. Da i Overgangen fra det forrige til dette Aarhundrede den Idee blev levende i Folket, at danne Almueskolelærere, da opstod der ved den private Industrie — for at bruge et af Mange yndet Udtryk — rundt omkring i Landet saadanne Dannelsesanstalter. Enkelte Mand, der levende vare grebne af Tidens Tanke, optraadte for at danne Folk til Almueskolelærere, og fik da Understøttelse af Regjeringen, uden at der var steet noget Skridt af Regjeringen til et almindeligt Seminarie-reglement. Det var først et Fjerdedeels Aarhundrede efter, at de første Seminarier vare blevne oprettede, at der blev

udstedt et almindeligt Seminarie-reglement. Jeg vil bede, at man vil betragte dette paa samme Maade. Ideen om Bondehøjskoler er jo over 10 Aar gammel, ikke at tale om den danske Folkehøjskole, som Danstidens gamle folkelige Talsmand allerede i en lang Række af Aar har virket for. Der er jo allerede opstaaet flere saadanne Bondehøjskoler omkring i Landet; der er navnlig opstaaet i det egentlige Danmark i det sidste Aar et Par, som den høitærede fratraadte Kultusminister allerede har tilstaaet Understøttelse, og som jeg haaber ville vise sig at ville bære særlige Frugter, navnlig ved de Mænds Personlighed, som have paataget sig at lede dem, idet den ene har siden lang Tid fattet Ideen og har erhvervet sig ualmindelig Kundskab og dannet sig til dette Sag fremfor Andre. Det er den Anstalt, som er oprettet i Ryslinge i Thy; den anden er i Uldum ved Horsens, hvor en meget begavet og dygtig Mand har oprettet den. Jeg veed, at den i denne Vinter har 22 Disciple. Skjøndt det efter Finantslovens Behandling i Marts Maaned ifjor blev bekendtgjort fra Kultusministeriets Side, at man maatte indkomme med Andragende om Understøttelse inden Juni Maanedes Udgang, og denne korte Frist paa en Tid, som for Landboerne er meget travl, afholdt Mange fra at indkomme med flige Andragender, fordi de meente, at naar deres Andragender ikke indkom i rette Tid, vilde der ikke tages Hensyn til dem, saa var der dog til den 15de November, som man seer af en Skrivelse af denne Datum fra den meget ærede fratraadte Kultusminister til Finantsudvalget, indkommet ikke mindre end 20 Andragender, og det viste sig saaledes, at Tanken var levende blandt Bondestanden rundt omkring i Landet. Af disse 20 Andragender meente den høitærede fratraadte Kultusminister, at der fra Kultusministeriets Side ikke kunde tages Hensyn til de 14. Jeg veed nu ikke, efter hvilke Grundsatninger han er gaaen frem, om efter egen Anskuelse eller efter de Erklæringer, som de locale Autoriteter havde givet, da der for Tiden ikke gives og ikke kan gives noget egentligt Regulativ, men imidlertid kan det dog være ganske godt for dem, som paa flere Steder rundt omkring i Landet have arbejdet paa at faae